

אחרי שעבודה במטה מיפלגת העבודה, יצאה שרה ליבוביץ לעבוד גם במטה הליכוד. תוך כדי כך השיגה את הטופס השלם של הסקר הסודי של הליכוד

החוצה לנוח מעט ולשתות משקה קר, גער כי המפקח. את עוד חרשה, ולכן אני מרשה לך לצאת. הוותיקים כבר יודעים שאסור לצאת בזמן העבודה. אפשר לנוח רק בהפסקה, שלוש שעות מתחילת העבודה. כמשך כל זמן העבודה בודה בודקים המפקחים את הסוקרים ללא הרף. מי שנח מעט זוכה בהערה כועסת מהמפקח.

אחרי שעתים רציתי ללכת. שוב ניצב בפתח המפקח, כועס. אסור לך ללכת, הוא הודיע לי. אני חייבת לחזור הביתה, אמרתי. המפקח כעס. רק אחרי שבדיתי סיפור סוחדמדעות, התיר לי לצאת מהחדר.

קורמת לעבודה המעשית הדרכה של שעה וחצי. מירית, אחת האחראיות, מסבירה לסוקרים כיצד מתבצע הסקר, ומה רבה חשיבותו.

לפני שהיא מתחילה בהסבר, היא מבקשת לדעת האם כל היושבים בחדר אוהבים את הליכוד.

איינני יכולה לחדור למוחותיכם כדי לברר בעד מי מהמפלגות תצביעו, היא מרגיעה את מי שנבהלו, אולם אני מצפה שלכל הפחות תאדירו את הליכוד. מי שיש לו בעייה עם המיפלגה הזו, מתבקש לצאת מהחדר. איש אייו יוצא.

דבר נוסף: עליכם לשמור על סודיות. אל תספרו לאיש היכן אתם עובדים, למען מי, ומהן השאלות הנשאלות בסקר.

מירית אינה מחתימה את הנוכחים על תצהיר-סודיות. משהו אומר לה כי למעשה אין היא יכולה לדעת מיהם היושבים בחדר, ולאן יתגלגלו דבריה. מירית מודה כי הוא צודק.

נימת-בוז בולטת

לא כמו המערך, שסקריו קצי רים ומהירים, מירית מציגה סקר ארוך ומסורבל. המערך מתקשר עם כל בתי-האב במדינה. אנחנו עניינים יודעים, לכן אנחנו עורכים סקר מידגמי וממצה יותר, היא מסבירה.

בחבורת הסקר 19 עמורים, 46 שאיכות. כל שיחת-טלפון אמורה להימשך כ-20 דקות.

אחרי דבריה הפתיחה מבררים אם הנשאל הוא בעל זכות-בחירה, ומוודאים כי הוא-הוא האדם הנכון במיטת הסקר. ואז מתחיל הסקר.

בתחילה, בכל פעם שנשאלה שאי-תהשוואה בין הליכוד למערך (כמו בשאלה מיספר 2: מי, לדעתך, יותר אחראי לכך שישראל הולכת בדרך הנכונה, הליכוד או המערך?) הוזכר שמו של הליכוד קודם, ורק אחר-כך המערך. כדי למנוע זיהוי כה מהיר של הליכוד כעורך-הסקר, הוחלף הסדר. בתי

סס מיידי. האומר אותן זוכה בעבודה לאלתר. החרד מחולק לתאים קטנטנים. בכל תא מכשיר-טלפון. המפקחים, חמוריים סבר, מאיצים במאחרים, מנסים להשיג ליט אווירת מתח ופחד. כל איחור של רקה יגרור אחריו ניכוי של חמש דקות מהשכר, מכריז אחר המפקחים.

הסוקרים חייבים למלא 300 שאי לוגים בכל יום. זו מטרה קשה, ההופכת את האחראים לנוקשים, כמעט נוגשים. אחת מעובדות-המיפלגה, שביקשה לפרט באוזני הסוקרים את זכויותיהם במסדה-הכנסה, ננופה במבטיהם החמור

היית מותנדבת

רים של המפקחים. הם האיצו בה לסיים את דבריה, כרי שאפשר יהיה להתחיל בעבודה.

כל סוקר מקבל דף, ובו רשומים שמונה מיספרי-טלפון. הוא מתקשר לארבעת הראשונים. משלא נענה - עובר לדף הבא. סוקר אחר יקבל את הדף הזה אחרי שעה, ינסה להשלים את מה שלא הצליח לסיים הראשון.

אפשר לראיין רק אנשים המתגוררים במיטת-הטלפון הרשום. צריך לוודא כי אכן העונה הוא מי שגר בבית, ולא אורח. אם הנשאל אינו דובר עברית, נרשמת שפתו בטופס-המעקב. מאוחר יותר יתקשרו אליו מי שדוברים בשפתו.

במשך שעה ורבע חייגתי 12 מיספרי-טלפון. שתיים, נשים, הסכימו לענות לשאלות. אחת סירבה בתוקף. רוב צילצולי-הטלפון נותרו ללא מענה. אחת מתוך שתי העונות היא מה שנקרא קול צף. האחרת, למרות שענתה בשימיחה, לא תכנס למידגם. זאת היתה שייחת-היתרגול שלי.

כל סוקר מקבל ארבעה אסימונים, שבהם יוכל לקבל משקה חם או קר וכרכים. משולחני נגנב אסימון אחד. כשביקשתי, אחרי שעה ורבע, לצאת

מנתחים כמה ישראלים, וכראשם יועצים אמריקאים, את תוצאות הסקר. התשובות נמסרות עוד באותו הלילה לראש-הממשלה. מטרת השאלות, שחלקן קבועות וחלקן משתנות, כפולה. הן נועדו הן לאיתור הקולות הצפים, הן לבידור נושאים שונים, שסייעו לליכוד בכיניית מערכת-ההסברה שלו.

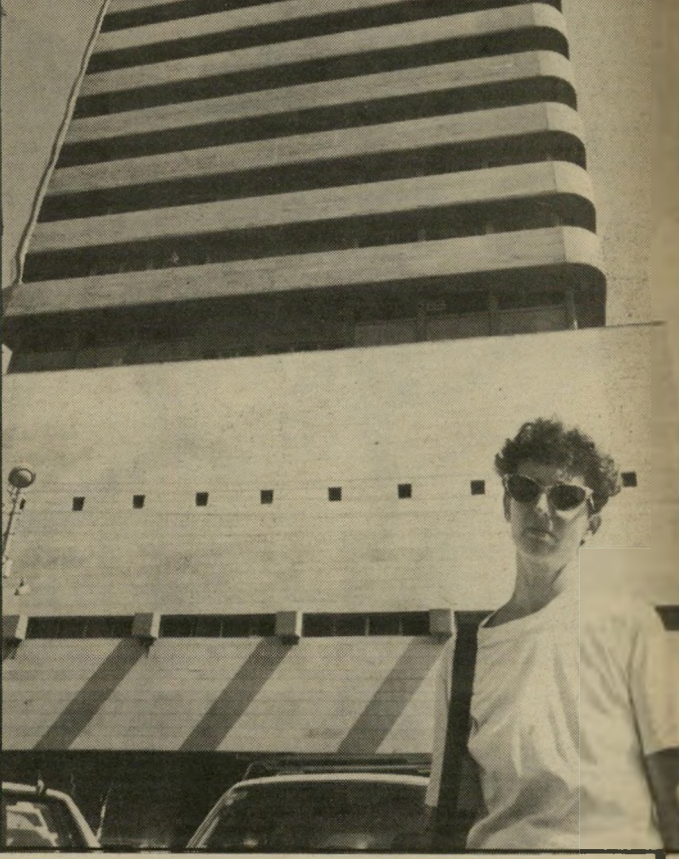
צריך לגמור מהר את הסקר היום, גער השבוע אמריקאי צעיר, כמעט ילד, בכחור ישראלי. ביני רוצה שהנתונים יעובדו כבר ב-7 בערב, ואתם מושכים את זה עד לשעה 11 בלילה! הישראלי התנצל. לא הייתי אני

של הליכוד!

לא יודע. בישראליות טיפוסית הוא מבטיח שיהיה בסדר. כך, בתחושת לחץ וחרדה, מתנהל הסקר הטלפוני של הליכוד.

נוקשים ונוגשים

בשעה 5 מתקצבים הסוקרים בחדר קטן, הצופה אל המעליות של הקומה השלישית. טטורגמים רבים חומדים עבודה זו. השכר: שיבעה שקלים לשעה. מתקבלים רק מי שמקור רבים לליכוד. מילות-המפתח הן "אבי/רבלי/אמי/אחותי", או כל קרובי-מיש"פחה אחר שיעלה על הדעת, "עובד במצודח-אב". מילים אלה פועלות כק



של הליכוד!

תינו, אם יידעו שאנחנו ליכודניקים. כשהתפרסם כי המערך עורך סקר טלפוני לאיתור הקולות הצפים, נזעקו בליכוד והתריעו מפני חריזה אל ציני-עת-הפרט. סוקרי המערך, חשוב לציין, מודיעים מיד בתחילה מניין נשלחו. הקהל משתתף-פעולה ברצון. מזה שבועיים, בכל יום, בין 5 אחרי-צהריים ל-10 בערב, בקומה השלישית של מלון מרינה בתל-אביב, מתקשרים 50 סטודנטים אל 300 בתי-אב מידגמיים ברחבי הארץ. רוב הנשאלים עונים על השאלות. בקצה הפרוודור חדר-מחשבים. שם

לוב, שמי שרה ממכון המחקר דחף, שהוא מכון בלתי-תלוי למחקר חברתי. אנחנו עורכים סקר דעת-קהל טלפוני היום, והיינו רוצים לשאול אותך כמה שאלות בהסתם כמתך ומרצונך החופשי. תשובותיך לא תימסרנה לאיש, ותשמשנה רק למטרת סטטיסטית.

אלה דבריה הפתיחה בסקר שעורך הליכוד בימים אלה. לפתיחה זו יש הסבר. בכוונה איננו מציגים את עצמנו כסוקרי הליכוד, אומרת אחת הדאחראיות לעריכת-הסקר. אנשים מסויימים עלולים שלא להשיב על שאלות

תמיד ליד האוכל

הם אוהבים לאכול. אל סניפים רבים, כמו ב"מצודת-זאב", צמוד אולם שמחות. מה שהיה אצל זאב ז'בוטינסקי לחלק ממישנה סוציאלית: מזון, מורה, מרפא, מעון ומלבוש. הופך אצל העסקנים העכשוויים לעסק מיסחרי גדוש בקציצות-בשר ועוגות-שוקולד. סניף רמת-גן, אחד הגדולים בארץ, שעת בוקר מוקדמת. אולם-השמחות סגור. גם מישרד-המיפלגה. בערב לפני-כן חגגו מאות אנשים חתונה נרגשת. המישרדים היו סגורים. עיקר הפעילות ב"בית-האזרח", ביתה של המיפלגה הליברלית, הנמצא בדיוק מול "בית ז'בוטינסקי".

שם חונה הליכודית. נהגה, גינגי נמרץ, לבוש בחולצה תוקפנית על החזה מודפסת כתובת דראמטית: "אל הדרך - מיבצע חיים". מתחתיה מצוירת מפת ארץ-ישראל. הוא מביא ערימות של חומר-הסברה למטה-המיטנדבים המקומי.

אשה מנומנמת מסתכלת בי בתמיהה. היא אמנם אחראית על המתנדבים, אולם מדוע אני מבקשת להתנדב, ועוד מוקדם כל-כך בבוקר? בעצתיהם היא שולפת טפסי-התנדבות.

שמע של אפשרויות עיוניות עומד לרשותו של המתנדב: איתור תומכי-הליכוד וקולות צפים, אירגון חוג-בית, הצבת כרזה בפתח הבית, ועוד ועוד.

"כרגע אין פעילות מיוחדת", היא אומרת, ומסדרת את טפסי-ההסברה, הנערמים בחדר, בתכיפות מבילה.

זמן התחלה..... STRTIME..... שם העורך.....

זמן סיום..... שם המאמת.....

תאריך.....

חודש..... יום.....

שלום, שמיל..... מ"מכון המחקר דחף" שהוא מכון בלתי תלוי למחקר חברתי. אנחנו עורכים סקר דעת קהל טלפוני היום, והיינו רוצים לשאול אותך כמה שאלות בהסכמתך ומרצונך החופשי. תשובותיך לא תימסרנה לאיש, ותשמשנה רק למטרות סטטיסטיות. (אל תעצור)

א. האם את/ה בעל/ת זכות בחירה בישראל .. כן (עבור לשאלה 1)..... 1.....

לא (עבור לשאלה ב')..... 2.....

הדף הראשון של הסקר, בהסכמתך ומרצונך החופשי.....